

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere – spørgsmål om nye oplysninger

1. Grundlaget for min henvendelse

01-02-2019

Den 23. marts 2017 afgav jeg endelig redegørelse i sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere.

Om udlændinge-, integrations- og boligministerens instruks af 10. februar 2016 til Udlændingestyrelsen – og om min sammenfattende vurdering af sagen – anførte jeg i redegørelsens pkt. 7 bl.a. følgende:

Dok.nr. 19/00568-3/VL/SH
Bedes oplyst ved henvendelse

+ bilag

”Jeg finder ... at instruksens af 10. februar 2016 efter sit indhold var ulovlig, og at den samtidig medførte en betydelig risiko for, at der blev truffet forkerte afgørelser i de konkrete sager om adskilt indkvartering.

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Jeg tilføjer, at instruksens yderligere har været egnet til at give både asylansøgere og offentligheden et fejlagtigt indtryk af den fremtidige håndtering af problemstillingen – herunder et indtryk, der ikke stemte med ministeriets egne intentioner.

Ministeriets fremgangsmåde i sagen forekommer mig samlet set meget vanskelig at forstå. Og den har efter min opfattelse – ud over at indebære udstedelse af en instruks med ulovligt indhold – været meget risikabel i forhold til ministeriets grundlæggende pligt til sikring af lovlig administration på området.

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Sammenfattende finder jeg ministeriets fremgangsmåde særdeles kritisk.

Jeg har den 30. januar 2019 fra Dagbladet Information modtaget det vedhæftede dokument.

Jeg er i den forbindelse bekendt med udlændinge- og integrationsministerens besvarelser af 21. og 22. juni og 9. oktober 2017 af Udlændinge- og Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 856 og 1000 (UUI alm. del).

Af den supplerende bevarelse af 22. juni 2017 af spørgsmål nr. 856 fremgår bl.a., at Udlændingestyrelsen samme dag – og altså efter besvarelsen af 21. juni 2017 – var blevet opmærksom på en intern e-mail i styrelsen.

2. Dokumentets ægthed mv.

Det dokument, som jeg har modtaget fra Dagbladet Information, angiver at være to e-mails sendt den 10. februar 2016.

Jeg beder venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om de to e-mails kan anses for ægte.

Hvis dette er tilfældet, beder jeg ministeriet om at sende mig de to e-mails i deres fulde ordlyd.

I givet fald beder jeg endvidere ministeriet oplyse, om den e-mail, der er afsendt den 10. februar 2016 kl. 13.45, er den, der omtales i den nævnte supplerende besvarelse af 22. juni 2017.

Hvis det anførte ikke er tilfældet, beder jeg ministeriet sende mig den e-mail, der så omtales i den supplerende besvarelse.

3. Tidspunktet for e-mailens fremkomst

Som anført i pkt. 1 ovenfor fremgår det af udlændinge- og integrationsministerens supplerende svar af 22. juni 2017 til Udlændinge- og Integrationsudvalget, at Udlændingestyrelsen først samme dag var blevet opmærksom på den omtalte e-mail.

Som Udlændinge- og Integrationsministeriet ved, anmodede jeg som led i min undersøgelse af sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere ad flere omgange om sagsakter fra ministeriet og Udlændingestyrelsen.

Jeg henviser i den forbindelse til mine breve af 11. maj og 13. juni 2016.

I Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 30. maj 2016 – som er et svar på mit brev af 11. maj 2016 – anførte ministeriet bl.a. følgende:

"Ministeriet vedlægger i den anledning de relevante sagsakter fra Udlændingestyrelsen og fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

Det bemærkes, at udlændingemyndighederne har valgt at foretage en bred afgrænsning af de relevante akter. Der er således – udover dokumenter, der indeholder særskilte forvaltningsretlige og menneskeretlige overvejelser vedrørende indkvarteringsordningen – i vidt omfang også medtaget akter, der har en mere indirekte forbindelse hermed. Det gælder bl.a. oversigtsark vedrørende de berørte personer samt interne udkast til ministersvar og –beredskaber, notitser og besvarelse til ombudsmanden mv."

Jeg beder venligst om Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger til, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev opmærksom på den omtalte e-mail af 10. februar 2016.

4. Pligt til udlevering til Folketingets Ombudsmand

Efter § 19, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand er myndigheder mv., der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, forpligtet til at meddele ombudsmanden de oplysninger samt udlevere de dokumenter mv., som ombudsmanden beder om.

I spørgsmål nr. 1000 af 30. juni 2017 (alm. del) til udlændinge- og integrationsministeren spurgte Udlændinge- og Integrationsudvalget bl.a., om ombudsmanden er bekendt med den e-mail, der er omtalt i ministerens supplerende svar af 22. juni 2017.

Af udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af 9. oktober 2017 fremgår, at Udlændinge- og Integrationsministeriet til brug for besvarelsen har indhentet bl.a. følgende bidrag fra Udlændingestyrelsen:

"Folketingets Ombudsmand anmodede ved brev af 11. maj 2016 Udlændingestyrelsen om at modtage kopi af de sagsakter, der belyser myndighedernes retlige overvejelser i tilknytning til indkvarteringsinstruksen. Den interne mail, der er omtalt i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget, er ikke oversendt til Folketingets Ombudsmand, og det er ikke Udlændingestyrelsens vurdering, at den interne e-mail er omfattet af ombudsmandens anmodning om sagsakter."

Det fremgår også af svaret, at Udlændinge- og Integrationsministeriet "henviser" til bidraget fra Udlændingestyrelsen.

Jeg beder i den forbindelse venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om ministeriet er enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

5. Eventuel betydning for sagen om adskilt indkvartering af mindreårige gifte eller samlevende asylansøgere

Under min behandling af den nævnte sag udtalte Udlændinge- og Integrationsministeriet i et brev af 14. juli 2016 til mig bl.a. følgende:

”Det blev ved udstedelsen af indkvarteringsinstruksen lagt til grund som en klar forudsætning for indkvarteringsordningens lovlighed – og udtrykkeligt anført over for Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 2.4 – at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til indkvarteringsinstruksens udgangspunkt.

Det blev således forud for indkvarteringsinstruksens udstedelse drøftet og lagt til grund, at udlændingemyndighederne skal indkvartere parterne sammen i alle tilfælde, hvor det vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 eller FN's Konvention om Barnets Rettigheder at indkvartere parterne hver for sig.

.....

Ombudsmanden henviser i sit brev til, at hverken pressemeddelelsen eller den instruks, som Udlændingestyrelsen sendte til indkvarteringsoperatørerne den 10. februar 2016, indeholdt nærmere retningslinjer om, at myndighederne i hver enkelt sag skal overveje, om adskillelse af ægtefæller eller samlevende vil være i strid med gældende ret. På den baggrund anmoder ombudsmanden ministeriet om at oplyse, om instruksen af 10. februar 2016 efter ministeriets opfattelse var lovlig.

Ministeriet skal i den anledning bemærke, at det er korrekt, at pressemeddelelsen og instruksen af 10. februar 2016 umiddelbart fremstod undtagelsesfri.

.....

Videre skal ministeriet bemærke, at det mundtligt har været tilkendegivet over for Udlændingestyrelsen ved flere lejligheder, at der ville være tilfælde, hvor der af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser skulle gøres undtagelse til udgangspunktet om separat indkvartering,

og at Udlændingestyrelsen i disse tilfælde naturligvis skulle administrere ordningen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. indkvartere parrene sammen.

Dette blev således bl.a. drøftet på et koncerndirektionsmøde afholdt den 10. februar 2016 – samme dag som indkvarteringsinstruksens udstedelse – hvor bl.a. Udlændingestyrelsens direktør deltog. Der udarbejdes ikke referater af drøftelser på koncerndirektionsmøder.”

Det anførte er bl.a. afspejlet i pkt. 6.3 og 6.4 i min redegørelse af 23. marts 2017.

I det omfang de omtalte e-mails kan anses for ægte – jf. pkt. 2 ovenfor – beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om de giver ministeriet anledning til yderligere bemærkninger med hensyn til det anførte i brevet af 14. juli 2016.

6. Eventuelle andre sagsakter mv.

Som anført i pkt. 1 fremgår det af de foreliggende oplysninger, at Udlændingestyrelsen først den 22. juni 2017 blev bekendt med den omtalte e-mail af 10. februar 2016.

På den baggrund beder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyse, om jeg – når der ses bort fra denne e-mail – kan lægge til grund, at alle relevante akter i ministeriet og Udlændingestyrelsen er indgået i min undersøgelse af sagen.

7. Videre proces

Jeg beder venligst om, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i relevant omfang inddrager Udlændingestyrelsen i besvarelsen af mine spørgsmål.

Jeg beder endvidere om at modtage ministeriets besvarelse **senest den 1. marts 2019**.

Jeg tilføjer, at jeg ikke umiddelbart er bekendt med andre relevante spørgsmål mv. fra Folketinget – og svar fra udlændinge- og integrationsministeren – end dem, der er omtalt i pkt. 1 ovenfor.

I det omfang, sådanne spørgsmål og svar måtte foreligge, beder jeg Udlændinge- og Integrationsministeriet om at sende mig dem.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Udlændingestyrelsen